

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Український державний хіміко-технологічний університет»

С. О. Федулова

**НАУКОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
ТА РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ**

Монографія

Дніпро
2017

УДК 339.13:330.1

Ф 32

Рецензенти:

Амоша О.І., доктор економічних наук, професор, академік НАН України, Директор Інституту економіки промисловості НАН України;

Войнаренко М.П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НАН України, Перший проректор, проректор з науково-педагогічної та наукової роботи ДВНЗ «Хмельницький національний університет»;

Гармідер Л.Д., доктор економічних наук, доцент, член-кореспондент Академії економічних наук України, завідувач кафедри економіки промисловості та організації виробництва ДВНЗ «Український державний хіміко-технологічний університет»;

Колодинський С.Б., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри економіки та планування бізнесу ДВНЗ «Одеський національний економічний університет».

*Рекомендовано до друку Вченою радою Українського державного хіміко-технологічного університету.
Протокол № 3 від 20.04.2017 року.*

Федулова С. О.

Ф 32 Наукові засади формування та розвитку регіональних соціально-економічних систем : монографія / С.О. Федулова; Укр. держ. хім.-тех. універ-т. – Дніпро: ДВНЗ УДХТУ, 2017. – 375 с.
ISBN 978-617-7478-10-1

В монографії розкрито сутність нового бачення якості регіональної економіки на основі інтеграційних перетворень, визначення напрямів управління територіями ґрунтуючись на нових просторових системах. Розкривається проблема формування та наводиться класифікація регіональних соціально-економічних систем у сучасних умовах гео економічного простору. Доведено можливість і необхідність застосування методів системного підходу та синергетики при дослідженні регіональних соціально-економічних систем. Розглянуто концептуальні та науково-методичні підходи до оцінки ефективності розвитку регіональних соціально-економічних систем. Достатньо уваги приділено питанням інфраструктурного забезпечення регіональних систем, що є необхідною умовою функціонування та розвитку таких систем. Розкрито методологічний базис реалізації концепції регулювання розвитку регіональних соціально-економічних систем на основі інфраструктурного забезпечення та розроблено механізм регулювання розвитку регіональних соціально-економічних систем з урахуванням вимог глобальної водної безпеки майбутнього.

Монографія підготовлена для фахівців з регіональної проблематики, політиків, працівників органів влади та органів місцевого самоврядування, науковців, викладачів ВУЗів, аспірантів, студентів та практиків-економістів.

УДК 339.13:330.1

ISBN 978-617-7478-10-1

© С.О. Федулова, 2017

ЗМІСТ

	стр.
ПЕРЕДМОВА.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФУНКЦІОНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	11
1.1. Методологічні основи формування регіональних соціально-економічних систем.....	11
1.2. Регіональні соціально-економічні системи в умовах регіоналізації міжнародних відносин.....	37
1.3. Функціонування регіональних соціально-економічних систем під впливом світових тенденцій розвитку.....	61
РОЗДІЛ 2 ОСНОВНІ ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ ДИНАМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	74
2.1. Регіональні соціально-економічні системи у нелінійній економічній теорії.....	74
2.2. Динаміка і рівновага регіональних соціально-економічних систем.....	82
2.3. Розвиток регіональних соціально-економічних систем з урахуванням принципів просторово безперервної економіки.....	113
2.4. Вплив фінансової децентралізації на соціально-економічний розвиток регіонів.....	125
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ З ПОЗИЦІЇ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ.....	131
3.1. Проблеми оцінки рівня соціально-економічного розвитку регіонів і моделювання їх динаміки.....	131
3.2. Структурно-динамічна оцінка розвитку регіональних соціально-економічних систем на основі динамічного нормативу.....	151
3.3. Особливості регіонального розвитку за показниками нормативної динамічної моделі.....	184
РОЗДІЛ 4 РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ НА ОСНОВІ ІНФРАСТРУКТУРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	195
4.1. Вплив регіональної інфраструктури на розвиток	

регіональних соціально-економічних систем.....	195
4.2. Інженерно-технічна інфраструктура регіональної соціально-економічної системи в світі глобальної водної безпеки.....	217
4.3. Водопровідно-каналізаційне господарство України як найкритичніша галузь регіональної інфраструктури в умовах світових тенденцій просторового розвитку.....	242
РОЗДІЛ 5 РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	268
5.1. Регіональне управління інженерно-технічною інфраструктурою.....	268
5.2. Водна безпека в розвитку регіональних соціально-економічних систем.....	279
5.3. Регулювання розвитку регіональних соціально-економічних систем з урахуванням вимог глобальної водної безпеки майбутнього.....	292
ВИСНОВКИ.....	297
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	303
ДОДАТКИ.....	330